

Energiaverotuksen tiekartta -hanke

**2. Ohjausryhmän kokous
13.1.2022, Teams -etäkokous**

12/01/2022 VTT – beyond the obvious

Skenaariot ja veromallit

Skenaariolaskelmat

Fokus

■ Tavoitteena on energiaveropäätöksien (-tiekarttatyön) tukeminen

- Laaditaan vaihtoehtoisia veromalleja / -rakenteita
- Sovelletaan yhteen tai useampaan mahdolliseen tulevaisuuteen

■ Tuloksia vertaillaan seuraavin kriteerein

- Vertailukriteerit määrittelevät tavoiteltavia tai vältettäviä seikkoja
 - Verokertymä [euro]
 - Ympäristöohjaavuus [päästömäärä]
 - Kilpailukyky [kustannus]
 - Biomassa rooli [määrä, osuus]
 - ... (kotitalouden verorasitus?)

■ Veromallit

- Veromalleja laaditaan ja arvioidaan vertailukriteerien perusteella

Millaisia veromalleja?

Liikkuvat elementit, joista mallit koostetaan

1. Bioenergian verotus

- i. Bioenergian luokittelu (EVDe): ei-kestävä/kestävä/kehittynyt
- ii. Verotaso luokittain

2. Vedyn verotus

- i. Kuten sähkö
- ii. Kuten polttoaine

3. Sähkön verotus

- i. Veroluokat I&II
- ii. Vain yksi veroluokka (EVDe-kytky bioenergiaan)

4. Fossiilipolttoaineiden verotus

- i. Rakenne: energia + CO₂+päästöoikeus
- ii. Päällekkäisohjaus
- iii. Verotasojen suhteet (EVDe)

5. Taakanjakosektorin päästökauppa (EVDe+)

- i. Lämmitys ja työkoneet
- ii. CO₂-verokomponentti ja/tai päästöoikeusmaksu

Millaisia veromalleja?

1. Nykyinen veromalli (ml. tehdyt päätökset)

2. Nykymallin muunnos

- Voidaan määritellä vasta nykymalliajon tulosten perusteella
- Tavoitellaan yhden tai useamman vertailukriteerin arvon muutosta
 - i. Vety
 - ii. RED-direktiivin uudet tuulet (biomassa)
 - iii. Taakanjakosektorin päästökauppa

3. Energiaverodirektiiviehdotuksen rakenteet huomioiva veromalli

- i. Sähköverolla yksi taso
- ii. Bioenergialle vero
- iii. Valmisteveroporrastuksen ylläpito
- iv. Kehittyneet ja kestävät polttoaineet verotetaan kuten sähkö

Energiaverodirektiiviehdotus

- Katsaus EVD-ehdotuksen rakenteisiin
- Poimitaan näistä skenaariotarkasteluihin
 - Sähköverolle vain yksi luokka
 - Bioenergian verotus
 - Ei-kestävä/kestävä/kehittynyt
 - Yli 5 MW kohteet verolle
 - Polttoaineiden veroluokat ja portaat
 - Sähkön ja kehittyneiden biopolttoaineiden samaveroisuus

Perusperiaatteita

- Vähimmäisverotasot veroluokittain
- Yhdenmukainen verotus
 - Saman veroluokan energiatuotteilla samassa käyttötarkoituksessa sama vero
 - Veroluokka tarkoittaa ympäristövaikutusluokkaa, ts. energiatuotteet on luokiteltu luokkiin ympäristövaikutusten mukaisesti
- Energiatuoteverojen luokan mukainen suuruusjärjestys
 - Minimien ylittävät verotasot eivät saa muuttaa suuruusjärjestystä
 - Veromuutoksen suuruus luokasta toiseen on ehdotuksessa jätetty avoimeksi

Veroluokat, veroluokkien suhteet ja käyttötarkoituksen mukainen minimiverotaso

- Polttoaine kuuluu johonkin neljästä (10v. kuluttua 3) veroluokasta
- Veroluokat muodostuvat ympäristöominaisuuksien mukaan
 - Verossa ei ole CO₂-osaa (päästökaupan ajateltu hoitavan sen!?)
 - Luokkaan kuuluvilla sama verotaso [eur/MWh] samassa käytössä
- Veroluokat ja käyttötarkoitus
 - Minimiverotasot käyttötarkoituksen mukaan
 - Veroluokkien minimiverotasoilla on suuruusjärjestys
 - Suuruusjärjestyksen pitää säilyä verotasosta riippumatta, kun eri veroluokan raaka-aineita käytetään samaan käyttötarkoitukseen
 - Suuruusjärjestyksen toteuttava veroporrastus luokkien välillä on määrittelemättä

Minimiverotasot

Annex I, Tables A - D

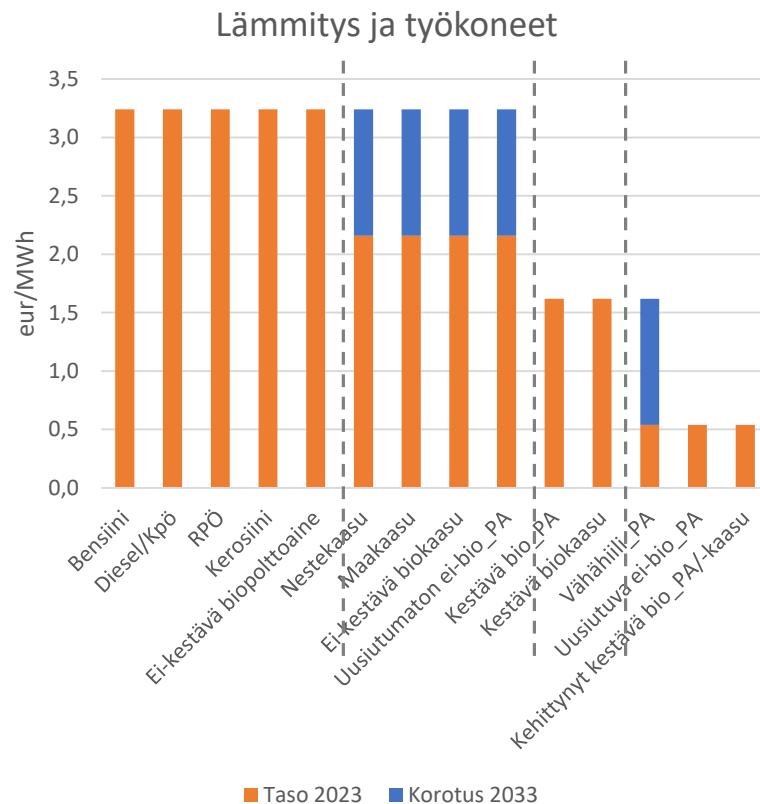
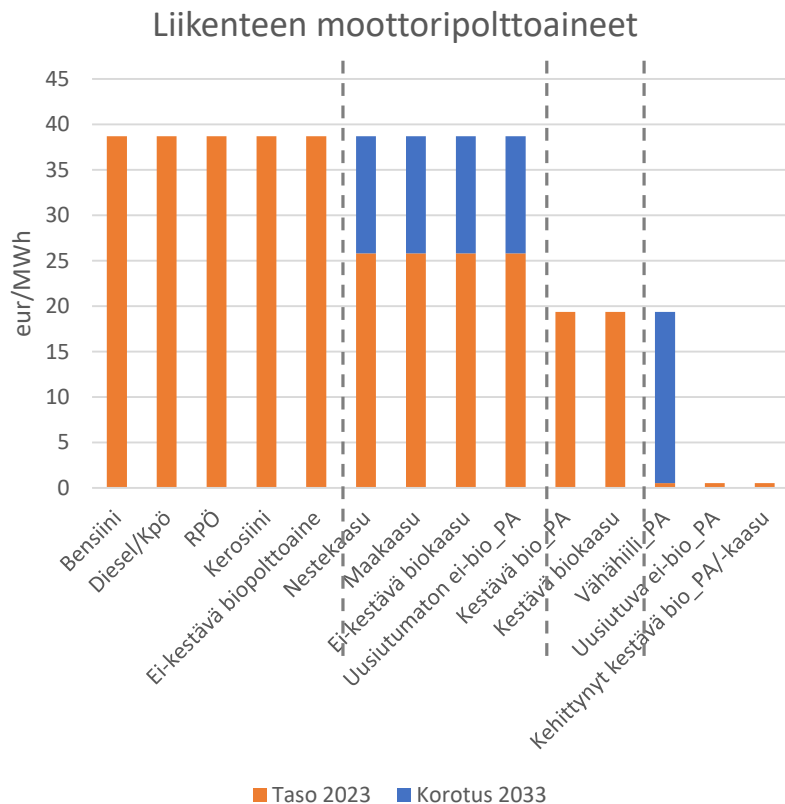
Minimiverotasot määritelty
käyttötarkoitukseen perustuvan
ryhmittelyn mukaan

Minimiverot polttoaineille

Luokkia aluksi 4, 10 vuoden siirtymäjakson jälkeen 3 (sin.)

VTT

Biomassa, vety

■ Biotuotteilla eri luokkia

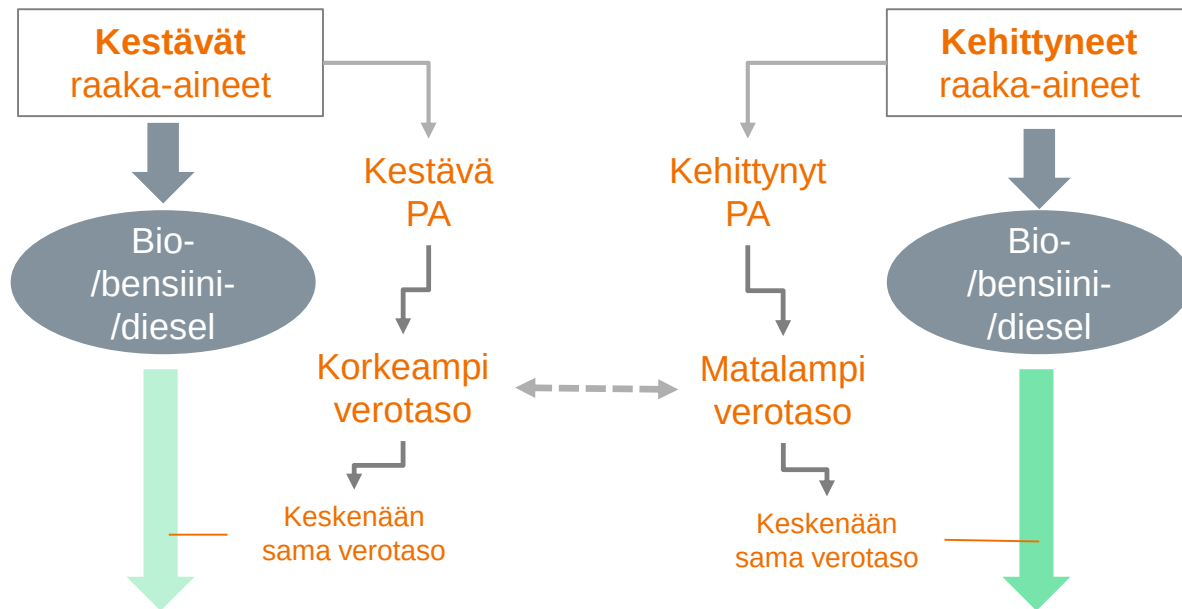
- Ei-kestävä biomassa
- Kestävä biomassa
- Kehittynyt biomassa

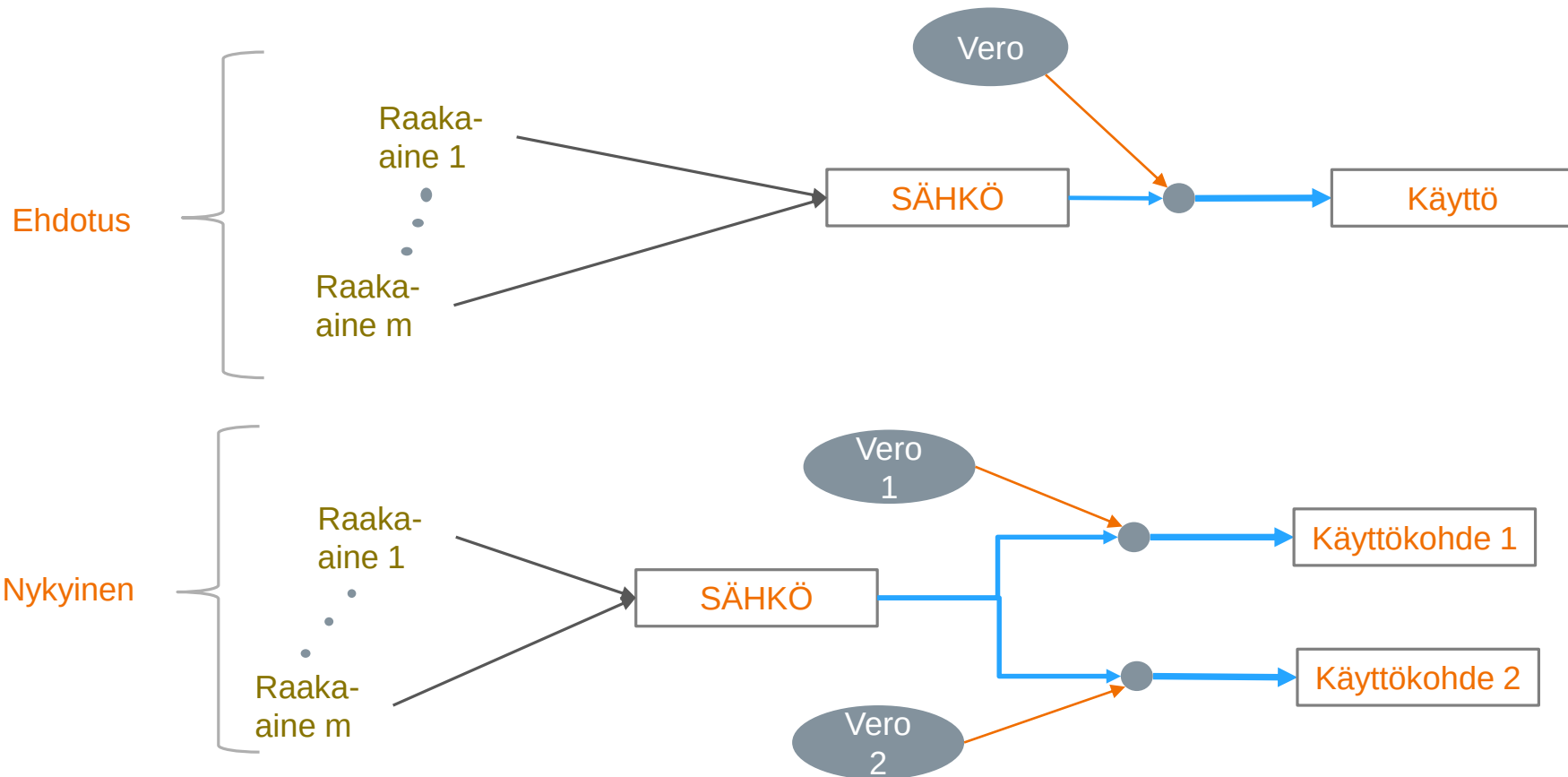
■ Kiinteä biomassa ja puuhiili

- Yli 5 MW laitokset verolle

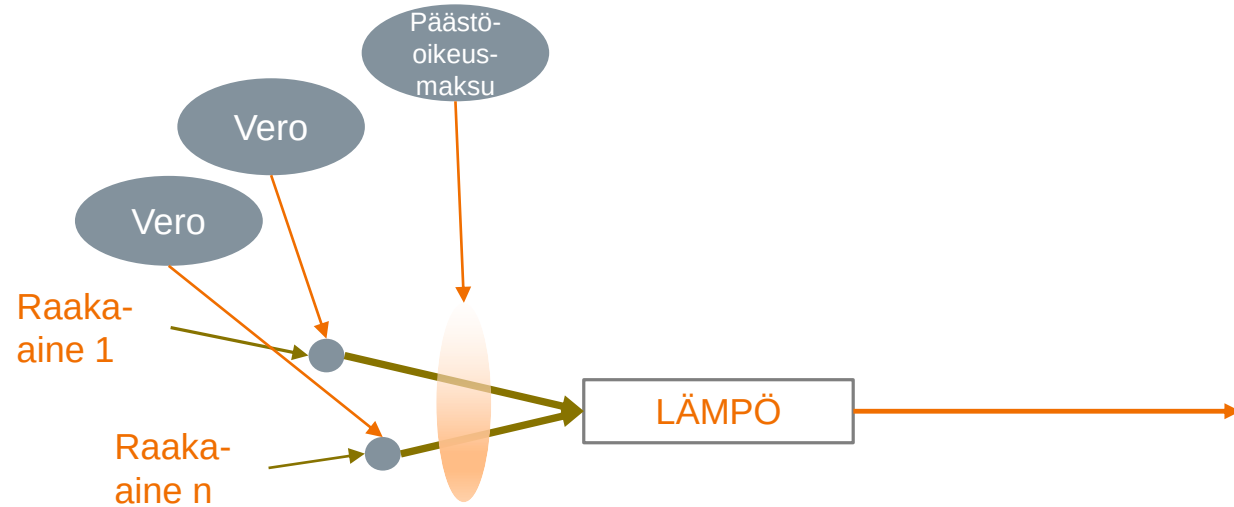
■ Vety ja sähköpolttoaineet kuuluvat alimman veroluokan verotuksen piiriin (uusiutuvat ei-biologiset polttoaineet)

Liikennepolttoaine-esimerkki

Lämpö

Sähkö

- Verotetaan yhdenmukaisesti alimpaan veroluokkaan kuuluvien tuotteiden (kehittyneiden biopolttoaineiden) kanssa
- Ei eroa kaupallisen ja ei-kaupallisen käytön välille: sähköveron nykyinen porrastus ei enää mahdollinen
 - Energiaintensiivinen teollisuus mahdollinen poikkeus

Yhdenmukaisen energiaverotuksen poikkeukset

- Energiatuotteiden käyttö muuhun kuin liikenne- tai lämmityskäyttöön
 - Materiaalien valmistus
- Kaksoiskäyttö: samanaikainen käyttö lämmöntuotantoon ja muuhun tarkoitukseen pl. liikennepolttoaine- ja lämmöntuotanto
 - Kemiallinen pelkistys
 - Sähkön elektrolyttinen käyttö
 - Metallurgiset prosessit

Energiaverotiekarttaselvitys

- Toimijoiden ja toimialojen haastattelut
- - lisätiedot tuoreimmista haastatteluista

VTT:n energiaverotiekarttaselvitys - haastattelut

YHTEISÖ	AIKA
Metry	25.11
EK	25.11
Kemianteollisuus	29.11.
Bioenergia	30.11.
Sitra	1.12.
Teknologiateollisuus	2.12.
ET	2.12.
MTK	14.12.
Kiinteistöliitto	11.1.

Veronmaksajien,
Omakotiliiton ja
Kuluttajaliiton kohdalla
ei vielä vastakaikua
yhteydenottoihimme

Haastattelutuloksia – uutta Nykyinen veromalli

- Hyvä joskaan ei täydellinen kokonaisuus
 - Maatalouden energiatuki on osa maatalouden tukipakettia ja sitä voi olla vaikeata korvata muulla keinoin, eli mitään ei tulisi muuttaa

Haastattelutuloksia - uutta

EU:n 55-säädösehdotuspaketin energiaverodirektiiviehdotus

■ EU:n verokompensaatiot

- Suomen maatalous ei tule saamaan kompensatiota EU:n kautta
- Suomen korkea BKT tulee torppaamaan aikeet, ks. turvekompensaatiot

■ Sähkövero

- Toiveena, ettei kustannustaso nouse. Esimerkiksi nyt maatalouden sähköveroluokka I on kompensoitu veronpalautuksilla eli käytännössä ollaan teollisuuden sähköveroluokka II:ssa.
- Sähkön yleisen verotason alentaminen voi omalta kannalta tuntua hyvältä, mutta ei saa unohtaa, että yhteiskunnan ylläpito vaatii rahoituksen eikä ole mielekästä lahdata lypsävää lehmää (vientiteollisuus)

■ Bioenergiavero

- Mahdollisen bioenergiaveron palautus maataloudelle olisi tärkeää mutta turha voitaisiinko välttää turha byrokratia kokonaan?
- Moninkertaista verottamista tulisi välttää – esimerkiksi jos kuoresta tehdään haketta tai sahanpurusta pellettejä

Haastattelutuloksia - uutta

EU:n 55-paketti

■ Kansallinen joustomahdollisuus

- Komissio haluaa eri direktiivien kautta liian paljon yksityiskohtaista valtaa itselleen, muun muassa rakennusten energiatehokkuusmääräysten osalta tai sähköveroluokkia rajoittamalla.
- On huonoa, että EU:ssa yritetään poistaa jäsenvaltiokohtaisia joustomahdollisuuksia. FitFor55 ja EVD-ehdotus toisivat mukanaan jäykkyyttä.

■ Sektori-integraatio

- Sektori-integraatio on hyvä asia, mutta lisää keskinäistä riippuvuutta. Suomessa ollaan sektori-integraatiossa parikin askelta edellä eurooppalaisia tahoja, missä vasta otetaan ensiaskelia. Tämä tekee eurooppalaisesta keskustelusta kimuranttia, eivätkä EU-päätökset aina ole Suomelle eduksi!

■ Taakanjakosektorin päästökauppa

- Hyvä: kiinteistökohtainen lämmitys tuodaan päästökaupan piiriin.
- Nykyinen päästökauppa on toiminut hyvin ja ollut teknologianeutraali

Haastattelutuloksia - uutta

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, alueelliset vaikutukset, ympäristökysymykset

- *Maatalouden energiatuki on osa maatalouden tukipakettia ja sitä voi olla vaikeata korvata muulla keinoin*
- *Energianveropalautus ja oikeus ajella lämmityspolttoaineella on maataloudelle selkeä verotusetu. Maatalouden tulot ovat noin 450-550 M€/a, ja veronpalautus noin 50 M€, eli noin 10 % => alalle, joka on valtavassa kriisissä merkittävä tulopoliittinen kysymys*
- *Sähkötraktoreita ei ole käytettävissä, eikä myöskään tulossa. Esimerkiksi messuilla esitelty sähkötraktorimalli ei sovi Suomeen.*
- *Kaasutraktorit olisivat paljon mielekkäämpi vaihtoehto, mutta esimerkiksi Valtra sanoo, ettei ole markkinoita, ja Suomen markkina liian pieni, jotta tuotannon aloittaminen kannattaisi.*

Haastattelutuloksia - uutta

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, alueelliset vaikutukset, ympäristökysymykset

- *Verotusta halutaan liian usein hiukan nakerrella siellä täällä mikä tarkoittaa sitä, että laitetaan muut maksamaan.*
- *Sähkön yleisen verotason alentaminen voi omalta kannalta tuntua hyvältä, mutta unohdetaan, että se esimerkiksi vaatisi teollisuuden sähköveron nostamista, jos verotuotto halutaan pitää samana.*
- *Yhteiskunnan kannalta olisi erinomaisen tärkeätä, että ennen kaikkea vienti vetää, mitä teollisuuden sähköveron korotus ei tukisi.*
- *Säästöt ja velanottokyky on ihmisillä erilainen.*
- *Liikenteen verotus näkyy valtion kirstussa, joten sieltä heijastusvaikutukset lämmityksen ja työkoneiden verokertymätarpeisiin.*